

Konkurencieschopnosť a regulácia vnútorného trhu

Pohľad výrobcu elektriny

Ing. Alena Šalamonová
Manažérka regulačných a trhových záležitostí
Slovenské elektrárne, a.s., člen skupiny Enel

Témy

1. Súčasný trendy

2. Legislatíva a regulácia

3. Konkurencieschopnosť – výzvy a prínosy

Súčasn^é trendy

Čo ovplyvňuje podnikateľské prostredie

Vývoj trhu

- Integrácia a konvergencia národných trhov - regionalizácia
- Nedostatočná výkonová bilancia a sieťová infraštruktúra
- Zmena štruktúry subjektov na trhu

Vývoj cien palív

- § Nárast cien ropy za posledný cca polrok zo 76 USD/bbl na 150 USD/bbl a naspäť
- § Ceny uhlia z 80 USD/t až na 105 USD/t resp. 133 USD/t

Legislatíva

- § Nový liberalizačný a klimaticko-energetický balíček
- § Podpora rozvoja nových a hlavne nízko-emisných technológií CO₂, podpora obnoviteľných zdrojov
- § Unbundling a zmeny vo vlastníckych vzťahoch

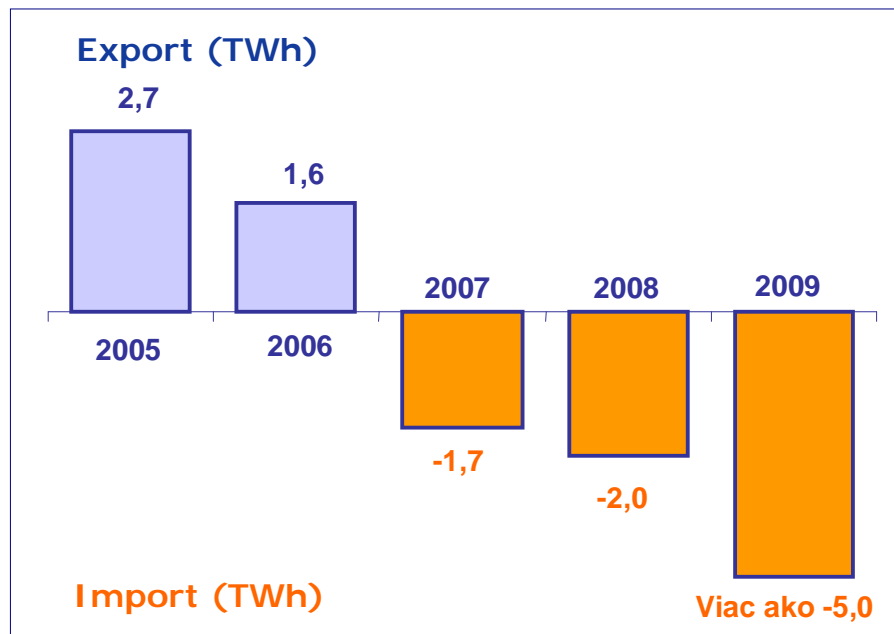
Ostatné

- § Pokles kurzu dolaru z 1,38 USD/Eur na 1,49 USD/Eur
- § Obmedzené dodávateľské kapacity a rast cien komodít
- § Finančná kríza

Súčasný trendy

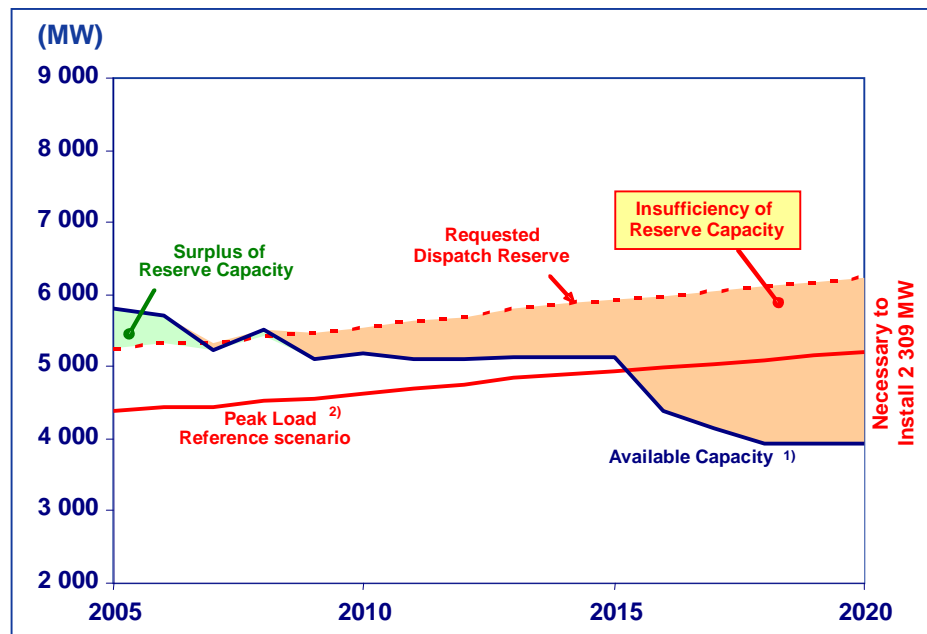
Slovensko sa stáva importérom

SK ENERGY BALANCE

- Od roku 2007 sa Slovensko stalo čistým dovozcom elektriny,
- Viac ako 15% bude dovážaných v roku 2009

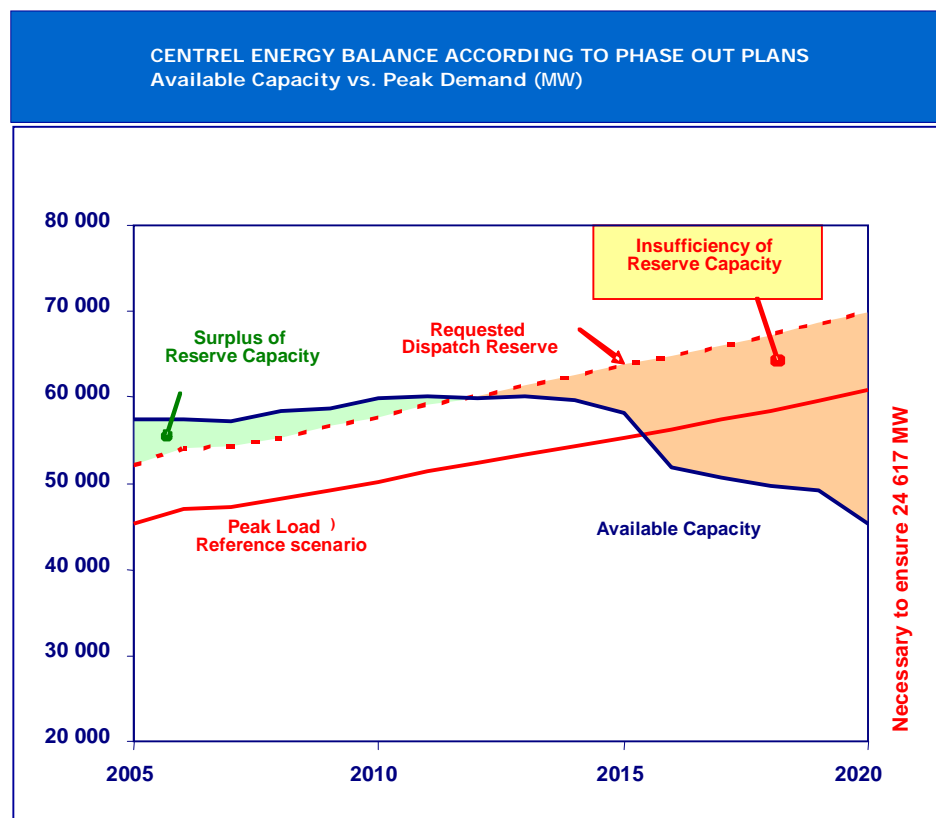
SK ENERGY BALANCE ACCORDING TO PHASE OUT PLANS

- Nové investície nevyhnutné k pokrytiu nedostatku

Súčasný trendy

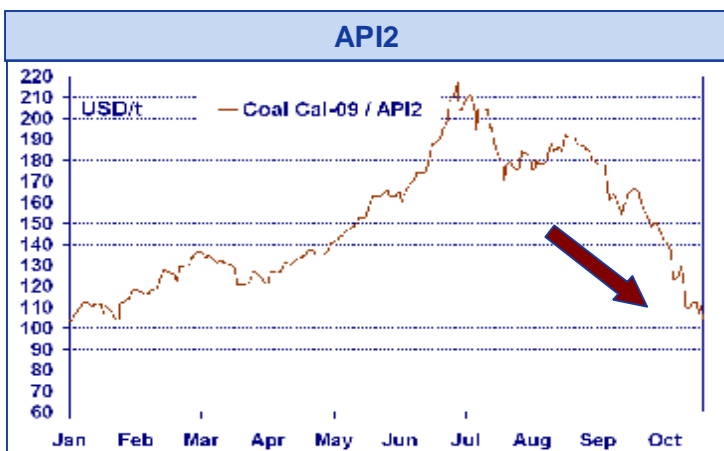
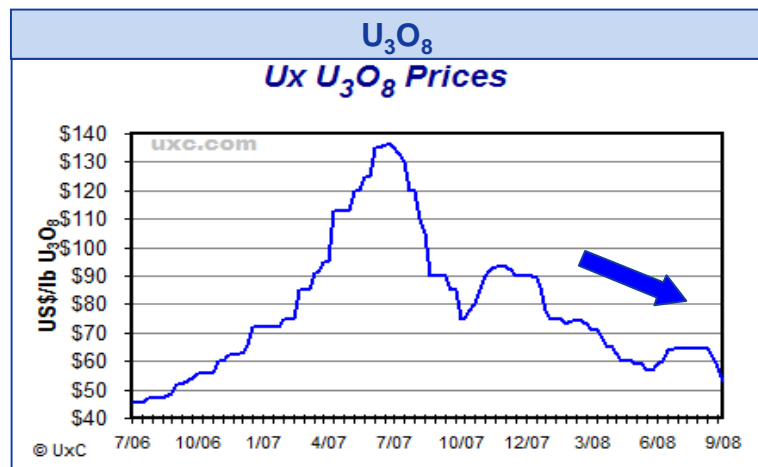
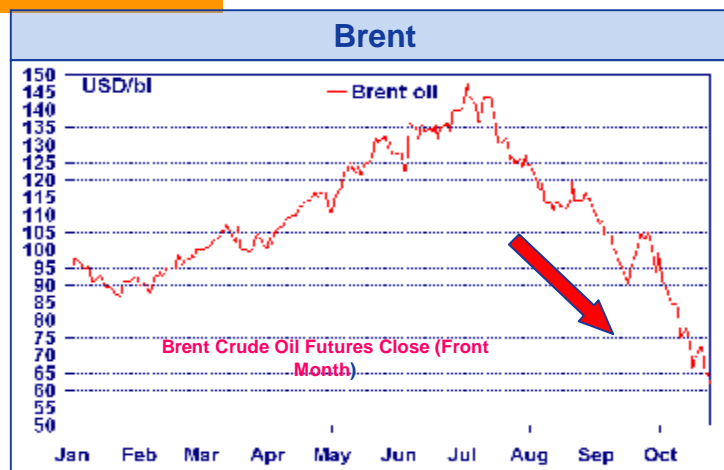
Situácia v krajinách bývalého združenia CENTREL

- Ø Po roku 2013 nastáva v oblasti CENTREL nedostatok výkonov
- Ø Dovozy nemôžu udržať bilanciu systému Slovenska v dostatočnom objeme po r. 2012
- Ø Podobný nedostatok výkonov sa očakáva aj v Nemecku po roku 2015 (najmä ak bude potvrdené odstavovanie jadrových blokv)
- Ø Slovensko môže mať výhodnú pozíciu vďaka obnovennej schopnosti exportovať elektrinu skôr než ostatné krajiny

Source: SE estimation / UCTE

Commodities Showing High Instability

- High volatility and uncertainty in commodity prices is forcing developers to think twice before embarking on new projects

Súčasný trendy - zhrnutie

Nedostatok výkonov – jeden zo závažných problémov v elektroenergetike

- ∅ dopad nedostatočných investícií v uplynulých rokoch
- ∅ Slovensko je jednou z prvých krajín v regióne, ktorá sa vyrovnáva s deficitom výkonu najmä v dôsledku skončenia prevádzky EBO 1,2

Regionálne trhy

- ∅ postup v harmonizácii pravidiel a spájanie trhov smerom k jednotnému trhu

Neistota ovplyvňujúca investičné rozhodnutia

- ∅ nedostatočná priehľadnosť mechanizmov znižovania produkcie skleníkových plynov
- ∅ volatilita komoditných trhov v oblasti palív a energií
- ∅ nedostatočná dĺžka regulačných rámcov z pohľadu investičných zámerov
- ∅ prehodnocovanie investičných plánov z dôvodu neurčitosti budúceho vývoja
- ∅ meniace sa legislatívne prostredie

Témy

1. Súčasný trendy

2. Legislatíva a regulácia

3. Konkurencieschopnosť – výzvy a prínosy

Legislatíva a regulácia

Ciele

Ciele energetickej politiky EÚ

Udržateľnosť - Bezpečnosť dodávok - Schopnosť konkurencie

Tretí liberalizačný balíček

- Vytvoriť funkčný jednotný trh s elektrinou a plynom
- Zvýšiť vzájomnú prepojenosť a spoluprácu TSOs
- Zosúladiť obchodné a technické pravidlá pre trh s elektrinou a plynom
- Posilniť spoluprácu regulátorov a harmonizovať ich právomoci

Klimaticko-energetický balíček

- Znížiť produkciu emisií CO₂ - nový mechanizmus obchodovania s povolenkami
- Zvýšiť využívanie obnoviteľných zdrojov
- Podpora nových technológií a nízkouhlíkových technológií
- Zvýšiť energetickú efektívnosť

Legislatíva a regulácia

Pohľad Eurelectric na tretí liberalizačný balíček

Pozitíva

- Spolupráca regulátorov prostredníctvom Agentúry umožní koordinovať stanoviska a hovoriť jedným hlasom
- Nová platforma pre spoluprácu TSOs - ENTSO
- Možnosť podobných postupov v elektrine a plyne
- Zlepšenie regionálnej spolupráce a plánovania

Negatíva

- Chýbajú konkrétne kroky k integrovaniu trhov
- Diskutabilnosť navrhovaných riešení pre unbundling
- Balíček je zameraný najmä na záležitosti sietí
- Nejasnosť pri popise právomocí a zodpovedností

Legislatíva a regulácia

Význam nových balíčkov pre energetické spoločnosti

- Zmeny vo vertikálne integrovaných spoločnostiach týkajúce sa prenosových sietí – vlastnícky unbundling alebo silnejšia regulácia
- Zvýšené nároky na investície do výroby z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových zdrojov
- Zverejňovanie a uchovávanie väčšieho množstva údajov
- Povinnosti voči Európskej regulačnej agentúre
- Nákup povoleniek pre emisie skleníkových plynov
- Implementácie nových technológií separácie a ukladania uhlíka

Veľa nových úloh pre energetické podniky, ale

Legislatíva a regulácia

Očakávania výrobcov

- Podpora investícií do nových zdrojov
- Stabilné a predvídateľné legislatívne a regulačné prostredie rešpektujúce nediskriminačné prístupy a princípy voľného trhu
- Posilnenie nezávislosti regulátorov
- Splnenie technických predpokladov fungovania trhu v praxi:
 - Prevádzková koordinácia sústav
 - Koordinácia investičných plánov
 - Zvýšenie prepojení
- Skutočne integrovaný fungujúci trh s elektrinou a
- Harmonizované trhové pravidlá bez akýchkoľvek bariér

Stabilita pre investorov a zvýšenie bezpečnosti dodávok

Legislatíva a Regulácia

Situácia na Slovensku

Trh je plne otvorený od 1.7.2007 v zmysle európskej legislatívy pre vnútorný trh

∅ všetci odberatelia majú právo voľby dodávateľa

Nedávno zavedené legislatívne opatrenia:

∅ *Exportný poplatok* : platba za export elektriny vyrobenej na území SR

∅ *Regulácia veľkoobchodnej ceny vo všeobecnom hospodárskom*

záujme: povinnosť predaja elektriny za regulovanú veľkoobchodnú cenu od výrobcu SE, a.s. pre dodávateľov pre účely zásobovania domácností a malých podnikov

Legislatíva a Regulácia

Ďalšie kroky smerom k liberalizácii

Transparentnosť pri prijímaní novej legislatívy

- ∅ Predchádzajúca odborná diskusia o chystaných zmenách v legislatíve
- ∅ Odborné posúdenie možných vplyvov na trh a na dotknuté subjekty

Posilnenie nezávislosti regulátora

Rešpektovanie princípov fungovania voľného trhu

- ∅ Nediskriminačný prístup na trh
- ∅ Nevytvárať nové deformácie trhu
- ∅ Odstraňovanie bariér vstupu na trh a v obchodovaní s elektrinou
- ∅ Podpora zraniteľných odberateľov pri rešpektovaní trhových princípov

Témy

1. Súčasný trendy

2. Legislatíva a regulácia

3. Konkurencieschopnosť – výzvy a prínosy

Konkurencieschopnosť – výzvy a prínosy

Bezpečnosť dodávok v globálnom svete

- **Nové investície** - do výrobnéj a prenosovej infraštruktúry
- **Vhodne zvolený palivový mix** - vo väzbe na dostupnú diverzifikáciu
- **Prijímané legislatívne a regulačné opatrenia** –ktoré majú vytvoriť :
 - Nediskriminačné trhové prostredie
 - Prostredie dostatočne motivujúce k hľadaniu nových ciest bez excesov a slepých uličiek
 - Podmienky pre infraštruktúru novej generácie založenej na najnovších technológiách

Konkurencieschopnosť – výzvy a prínosy

Investičná stratégia SE

Prispieť k:

- Bezpečnosti a spoľahlivosti elektroenergetického systému
- Rastu podielu čistých technológií
- Zvýšeniu podielu zdrojov schopných konkurencie

Predpoklady nových investícií

- Stabilný legislatívny a regulačný rámec
- Dlhodobo stabilné pravidlá rešpektujúce trhové princípy
- Rozvoj infraštruktúry
- Transparentné pravidlá pre znižovanie skleníkových plynov

Ďakujem za pozornosť